

ROBOTCHYJ NAROD (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S.D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ дивову соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знанє яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є: „ROBOTCHYJ NAROD“ Winnipeg, Man. Box 3658 (Sta. B.)

„Робочий Народ“ для Вас Товариші Робітники!

Товариші! Була часи коли пануюча класа, пани світа, дивились на робітничку, яка звирину і не признавали йому ніяких прав. Не могли тоді робітники страйкувати, бо ціла їхня доля була в руках пана, а не могли організуватися в соціал-демократичну партію, бо вони були в панській неволі.

Нарешті прорвав ся той угнітаний раб і зажадав своїх прав ігнорваня, прав горожанства, права рівності, права людини. Він не провів вже тепер а домагався! І коли пани не згодились добровільно уступити, робітники виступили до кривавої боротьби з своїми гнобителями.

Так, але чи знаєте ви кілько то жертв полягло за ті права, якими ми нині користуємось? Та і на сім не кінець ще, нам ще не така свобода, не такі права належать ся. І з часом збудемо їх в боротьбі, завзяті безперестанній боротьбі з нашим опільним ворогом капіталізом.

Опис поля битви.

Один артист, що находить ся в французській армії, подає слідуочий опис поля битви: Від ранку до ночі нас заглушують тільки стріли німецьких армат. Експлодуєчї бомби страшно впливають на нерви навіть здорового чоловіка. Під дощем куль і бомб, наші жовніри примушені йти вперед, здобувати ворожі позиції; се коштує нас страшно дорого. Трудно описати відвагу тих жовнів, котрі годинами цілими лежать на животах, а на їх голови сиплеть ся страшний вогонь німецьких гранатів.

ру підпераете всі шмати, які ведуть Вас в армо капіталу, а тільки не свою рідню робітничу часопис „Робочий Народ“, яка служить виключно тільки інтересам робітничої класи, показує робітникам дорогу до просвіти, до борби о ліпше жите.

Товариші! В вас долги! Ви се знаєте. Помагайте сплатити їх, щоб „Роб. Народ“ міг дальшє регулярно виходити під Ваші стріхи. Відновляйте передплату, здогадувати йому нових читачів, зберайте добровільні датки на пресовий фонд. Пам'ятайте, Товариші робітники, що „Робочий Народ“ видає ся для Вас і є Вашим оборонцем і духовним провідником, але і поміч бажанє від Вас!

Будемо мати сильну пресу — підемо скорше вперед в боротьбі з ворогом нашим. Робітнич без своєї робітничої часопис є нічим іншим як тільки забавкою в руках капіталіста. Тож поспішіть ся Товариші!

Боротьба клас і соціалізм.

Від найдавніших часів людство ділять ся на дві класи. Одна класа не працює а живе прекрасно, друга знова працює тяжко, а живе в нужді, і вдержує не лише себе, але коштує своєї нужди вдержує і класу пануючу. Нема отже ніякого дива що між сими двома класами існує боротьба, бо їхні інтереси є собі протавні.

Ось і тут починає ся між ними боротьба. Як в кожній такій в сій боротьбі — той противник буде сильнішим, котрий має в руді ліпшу зброю і находить ся в ліпших обставинах. Капіталісти мають в руді батіг голоду, котрим силують робітників продавати свою працю, яку вони можуть відкавати продавати капіталістам, коли не мають страху перед голодом.

Еволюція і революція.

Боротьба клас заострує ся з кожним роком, місяцем, тижнем а навіть днем щораз більше.

Чим більше розвиваєть ся промисл, тим більше улагдає класа середна, яка не має так дуже острих класових суперечностей. Чим далі, який працює у дрібного майстра, сподієть ся стати колись таким самим дрібним майстром. Але робітнич, який працює у великій фабриці знає те, що хотів би він жив найдовше, хотів би щадив найбільше, то ніколи не буде в спромозі купити собі фабрику, і до кінця життя лишать ся тільки робітником.

Еволюція суспільна прямує без огляду на те, чи се кому подобаєть, чи ні, до побіди соціалізму. Класа робітничка поволи визволяєть ся залежності від класи пануючої, з одної сторони через розвій економічних відносин, який збільшує ряди пролетаріату а громадить капітал в руки щораз меншого числа властителів, з

другої сторони через зріст просвіти і організації. В сєй спосіб освободилось класи міщанство з під панованя шляхти, яка давнійше панувала у всіх краях. Коли міщанство зросло чисельно, збогатилось і цивілізувалось, тоді влобуло собі рівні права з шляхтою.

Але се не пішло так гладко. В історії людства кожний крок вперед на дорозі поступу мусів бути здобутий жертвою крові. Меншість, котра має якубудь привілей, уживаєть всіх средств і вперрає до посліднього, коли більшість стараєть від неї ті привілеї відібрати або розширити їх на цілі маси. Те саме було і з шляхтою. Міщанство мусило насильством скидати з себе ярмо шляхецької неволі.

Така нагла боротьба класи угнетеної з пануючою називаєть ся РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Заходять отже питання, чи соціалізм прийде дорогою поступенної еволюції, чи нагло, дорогою революції? (Дальше буде).

Проч з війною!

Філософ Гегель сказав: „Нарі побідоносний а через те саме і ліпший; його побіда є доказом його слупности“. Бісмарк висловив се ще бруталішє, коли сказав, що „сила перед правом“. Як червона нитка протягаєть ся засада в історії людства. Колиб хто забавив означити на мапі Європи червоними знаками всі ті місця, на яких через віки цілі проливалась кров людська, то діставив одну велику криваву пляму; а всю ту кров пролято тільки після засади: „сила перед правом“.

Війна є убійством і крадіжкою, збором всіх злочинів карного кодексу. Заповіді біблійні говорять: не вбивай! не кради! Але який сей замер серед брязкоту зброї. Убийство на війні не є убійством; крадіж не є крадіжкою. В часі мира карають убійцю шибеницею; знова на війні називають такого убійцю „героєм“, а замість шибениці будують для него триюмфальні брами, величають його в піснях, відправляють в честь його богослуженя подяки. Коли лідар йде на війну, просять бога о побіду, молять ся, почить лежить хрестом. А коли по битві, трупи вкряють побоєвище, тоді чути урочисте „тобі боже дякую...“ І небо стоїть по стороні побідоносців. Побіжені не мають раці.

Коли розпочинаєть ся війна, щезає етика і мораль. Убийство називаєть тоді гарно „битвою“; крадіж „добуточкою“; насильство „побідою“; божівилє „відвагою“. Всі ідеї, які витворилась культурою, ідуть в забутя, а з пова тонесенької вервети цивілізації показуєть звиро-чоловік.

Римський вожд Вітіліус тижнями цілими качав ся на бовниче та обнюхував в роскоші людські трупи. Германікус, як говорить Тацит, не позволяв брати нікого в полон.

А які чесноти родить війна? Приклоніники війни відповідають на се: хоробрість і відвагу. Так, відвага є чеснотою. Се проповідував вже Сократ і доказував, що основною її є свідома розвага. Гадка ся могла бути слушною тоді, коли один чоловік боров ся з другим в широкім полі, а звичайно побідаєть той, хто зручніше володів мечем і списом. Ніякна відвага жовніра, який не знає навіть в якій цілі іде він на ризню, а всім іншим, тільки не обьявом свідомости. Желізна дисципліна, остра погроза, затума-

Новочасна війна.

У війні нищать ся людий і твори їх праці. Придумують способи якби найскорше, а до того радикально знищити ворога, а „ворог“ зновє придумує способи, якби то не дати ся „неприятелеви“ знищити. Се способи з поступом культури поліпшують ся і поліпшують ся, аж колись культура поставити війну на такий „ідеальній“ висоті, що на примір одно місто, на якого вбудованє і велич складала ся тисячки літ — можна буде в олій секунді змести з лица землі, або на один день зібрати знищити весь світ, всіх воєнків землі, а в перкусійній запальник. З помічю шпугного приладу причінаєть жовнір таку бомбу до дули карабіну при отворі і вкладає до карабіну спеціально до сього призначений набій. Жовнір прицілюєть ся, потагає за курок, а бомба в наслідок вистрілу летить на віддалє коло 60 метрів і паде на землю та в наслідок удару ви-

но навіть: „Побідить готї армія, котра має ліпші зоботи“. Прайшла російсько-япанська війна і показала, що ся теорія неправдива. Під Порт-Артуром, під Мукденом і в многих бортьбах сєй війни, било ся російське і япанське військо груди в груди, а а багнет на який споглядали вже з легковажанєм, відкасував знов свої права. В сєй війні майже всі держави почали заимати ся оружєм до бортьби з близька і робити на сім полі всілякі проби. Се дало ночин до новых виваходів. І так останними часами улпшено ручні бомби, які можуть стати дійсно першорядним оружєм. Се бомби мають заступити малым віддалам жовнів пупки. Така бомба виглядає як кулі середної величини, а на споді має тонкий прутяк: наповнена новою, доси ще не званою дуже сильно вибуховою матерією і заосмотрена в перкусійній запальник. З помічю шпугного приладу причінаєть жовнір таку бомбу до дули карабіну при отворі і вкладає до карабіну спеціально до сього призначений набій. Жовнір прицілюєть ся, потагає за курок, а бомба в наслідок вистрілу летить на віддалє коло 60 метрів і паде на землю та в наслідок удару ви-

ненє гуком тарабанів, а крові, спричинюєть власнє викликучє інстинкт зварі самє згине. І се називаєть ся супроти нинішнєго сталась непотрібною. Х бути хитрим, а не відважись, ховатись по рованєртиня, одним словом кти. Безперестанна вир надужити і зварічистієткі вятворює мілітаризм

3 думок

„Робочий Народ“ славит тепер одиноком на є соціалістичним тижнемком в українській мові. По правді — то гололюдий на світлі не бога але таких, що свій голо спокують є самим су хлібом, є міліони — а того в них забракне, то чуємо, що в такій а так крайній паує голод. Пролетар замкає на ніч з привички, а бо еучистого сумління. І фармери не всі одна богати молотять під о збіже, а убогих під ту зачинає молотити біла. Різниця між церквою і цілїятелєм лежить голод, тим, що церков обіцює по смерті все, а за нічого — соціалізм зношє нам за життя все, смерті нічого. З того дувало-б, що нам требаєти соціалістами за життє побожними небіжцями смерті. Хоч війни нема ще в риді, але як безробітє знайдуть роботи, то ста гинуть з рук капіталу без кулі і багнетів. Для нас пролетаріатно є тільки економічє ля, а всяка иньша во пожаданого лишєнь коли вона помагає на осягненя волі економічє Нарі, у котрого є більше чим голова, сак коли не двигеть ся до новіца самостійної на Соціалісти, котрі рєтуть ся з буржуазі, аї середньої класи суєства, є більш постійнє своїх переконанях, чим

бухаз і нищить все до 10 метрів. В спільній австро одержати кожний під бомби для кількох з круга привязують до великі на ді, поредос до кріпости. Новістю в воєнні і аероплани стрільє є балони і аероплани сної армії. Уносить ся ціврв генерального ш до розпорядности те доносать офіцери сво рухи ворожих військ. жі сторони намагають ти балони противник ми. Доси уживано до ма, викладаючим стрі дасть ся устави так позиціях. До того влу не аби яна. Через те мотрити шхоту і кі стріля, які викладають Манліхера. Ніч, як говорять, В часі війни кожда ар темряви. Під нічною дить звичайно нечайн бідять ся сторона, що